

ורבי אליעזר פוסל, משום שסובר, שמחשבה מאכילת אדם לאכילת מזבח, או מאכילת מזבח לאכילת אדם – פוסלת.

חשב להניח מדמו של הקרבן למחר, למרות שאין במחשבה זו לא משום אכילת אדם ולא משום אכילת מזבח, רבי יהודה פוסל! [וכפי שיתבאר טעמו לקמן].

אמר רבי אלעזר: אף בזו, שחשב להניח דמו למחר, רבי אליעזר פוסל, וחכמים מכשירין משום שאין זו מחשבת אכילה.

והוינן בה: רבי יהודה שפוסל במחשב להניח מדמו למחר אליבא דמאן סבירא ליה?

אילימא אליבא דרבנן שאומרים אין מחשבין מאכילת מזבח לאכילת אדם ומאכילת אדם לאכילת מזבח, אם כן קשה השתא, ומה התם, שמחשב מאכילת מזבח לאכילת אדם או להיפך, אף על פי דקא מחשב בלשון אכילה, בכל זאת מכשירי רבנן משום שאינו מחשב מאכילת אדם לאכילת אדם, או מאכילת מזבח לאכילת מזבח, הכא, דאינו מחשב כלל לא על אכילת אדם ולא על אכילת מזבח, אלא על הנחת הדם לא כל שכן שלא פוסלים

אסי הוא דאמרת משמיה דרבי יוחנן: מודה רבי אליעזר שאין ענוש כרת?!

אמר ליה רב אסי לרבי זירא: מחלוקת תנאי היא אליבא דרבי אליעזר אם חייב כרת או לא:

איבא למאן דאמר שלפי רבי אליעזר פסולה מדאורייתא, משום שלומד זאת מ"האכל יאכל" ויש בה כרת. [וכהבנת רבי זירא, שאם נלמד מהפסוק, הרי זה פיגול גמור].

ואיבא למאן דאמר שלפי רבי אליעזר היא רק פסולה דרבנן, שפסלו זאת, כדי שלא יבואו להכשיר מחשבה שהיא כדרכה, מאדם לאדם או ממזבח למזבח.

והראיה שנחלקו בה תנאים אליבא דרבי אליעזר:

דתניא: השוחט את הזבח וחשב לשתות מדמו, [היינו מחשבת אדם על אכילת מזבח], למחר, או שחשב להקטיר מבשרו [היינו מחשבת מזבח על אכילת אדם], למחר⁽⁷⁾, או לאכול מאימוריו [היינו מחשבת אדם על אכילת מזבח], למחר, הרי הזבח כשר, שאין הזבח נפסל אלא במחשב מאכילת אדם לאכילת אדם, או מאכילת מזבח לאכילת מזבח.

בכזית דוקא.

מקום לחקור בשיעור כזית הנאמר במחשבת אכילה והקטרה, אם הוא בהחפצא של הבשר והאימורין, או שהוא שיעור הנאמר במעשה האכילה וההקטרה שעליה חישב, [שאפילו אם יש הקטרה פחותה מכזית, מכל מקום נתחדש שצריך הקטרה חשובה], ומדברי השפת אמת נראה שהבין שהוא שיעור בהחפצא, ולכן גם לענין שתיה יהיה די בשיעור של כזית הזאה, אבל

7. המקדש דוד [לג א] מסתפק האם שיעורו ברביעית [כשיעור שתית יין לנזיר] או בכזית [כשיעור איסור שתית דם], והשפת אמת דן לומר ששיעורו הוא בכזית הזאה, שהוא שיעור הדם לענין מחשבת זריקה חוץ לזמנו כמו שכתב הרמב"ם [פסולי המוקדשין יד י]. והנה היה